

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-10-02

Vår referens

Daniel Svartek

Stadsjurist

daniel.svartek@malmö.se

Malmöinitiativet - Inför en kommunal bojkott av Israel STK-2024-360

Sammanfattning

Ett Malmöinitiativ har publicerats om att Malmö stad ska införa kommunal bojkott av Israel. Initiativet har nått 100 röster och har därför överlämnats till kommunstyrelsen för hantering.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till svar och skickar svaret till Malmöinitiativet.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet - Inför en kommunal bojkott av Israel
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 241007 Malmöinitiativet - Inför en kommunal bojkott av Israel
- Förslag till svar KSAU 241007 Malmöinitiativet - Inför en kommunal bojkott av Israel

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-10-07

Kommunstyrelsen 2024-10-15

Beslutet skickas till

Malmöinitiativet

Stadskontoret, avdelningen för intern ledning och stöd

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Ett Malmöinitiativ har publicerats om att Malmö stad ska införa kommunal bojkott av Israel. Initiativet har nått över 100 röster och har därför överlämnats till kommunstyrelsen för hantering.

Stadskontoret har sammanställt ett förslag till svar och föreslår att kommunstyrelsen besvarar Malmöinitiativet om att Malmö stad ska införa kommunal bojkott av Israel med vad som anges i ärendet.

Stadskontorets bedömning

Enligt 2 kap. 2 § kommunallagen (2017:725) får kommuner och regioner inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om.

Bestämmelsen tar sikte på när en viss uppgift exklusivt och enligt lag eller författning faller inom någon annans befogenhet, till exempel statliga uppgifter såsom försvars- eller utrikespolitik.

Att utrikespolitik enbart ska handhas av staten bestäms i 10 kap. regeringsformen (1947:152). Där stadgas bland annat att överenskommelser med andra stater eller med mellanfolkliga organisationer ingås av regeringen (10 kap. 2 §).

En kommunal bojkott av varor eller tjänster från ett annat land har i rättspraxis bedömts utgöra en utrikespolitisk manifestation (se bland annat RÅ 1969 ref. 52, där stadsfullmäktige bedömdes ha överskridit sin befogenhet genom sitt beslut att rekommendera stadens organ att tills vidare inte inköpa sydafrikanska varor).

Förvaltningsrätten i Göteborg prövade nyligen ett beslut (mål nr 6956-24), där nämnden för inköp och upphandling i Göteborgs kommun bl.a. beslutade att bojkotta varor från stater som bedriver illegal ockupation av andra stater, samt varor som är producerade av israeliska bosättningar på palestinsk mark. I de handlingar som legat till grund för beslutet angavs exempel på tre länder som anförts bedriva illegal ockupation av andra stater. Förvaltningsrätten bedömde att beslutet i sin helhet fick anses utgöra en tydlig opinionsyttring på det utrikespolitiska området och konstaterade att opinionsyttringar inom det utrikespolitiska området normalt är angelägenheter som ankommer på staten och inte på kommuner. Beslutet föll därför utanför den kommunala kompetensen. Eftersom nämnden genom beslutet hade överskridit sin befogenhet var beslutet inte lagenligt och rätten upphävde därför detsamma.

Svenska kommuner får alltså inte engagera sig i utrikespolitik på sätt som föreslagits i initiativet.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör